

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNTRU FEMEII ȘI BĂRBAȚI

romania2019.eu

M. A. J. S.
AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE ÎNTRU FEMEII ȘI BĂRBAȚI
Intrarea Camil Petrescu, Nr. 5, București Sector 1

INTRARE	Nr.	501
IESIRE		
Ziua 15	Luna 02	Anul 2019

Aprob,
Secretar de stat

Aurelia Grația DRĂGHICI

RAPORT DE MONITORIZARE

a stadiului implementării Planului operațional pentru implementarea Strategiei naționale privind promovarea egalității de șanse între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2018 - 2021

- 2018 -

Președinția României la Consiliul Uniunii Europene

Intrarea Camil Petrescu nr.5, Sector 1, București
Tel.: +4 021 313 00 59
secretariat@anes.gov.ro
www.anes.gov.ro | www.romania2019.eu

PILONUL EGALITATE DE ȘANSE ÎNTRU FEMEII ȘI BĂRBAȚI

GENERALITĂȚI

A. EGALITATEA DE ȘANSE ÎNTRU FEMEII ȘI BĂRBAȚI

Conceptul de egalitate de șanse între femei și bărbați este definit în Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, republicată³, prin care România a transpus prevederile Convenției privind eliminarea tuturor formelor de discriminare față de femei (CEDAW-1982). În sensul legii, prin egalitate de șanse și de tratament între femei și bărbați se înțelege luarea în considerare a capacităților, nevoilor și aspirațiilor diferite ale persoanelor de sex masculin și, respectiv, feminin și tratamentul egal al acestora.

Egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați reprezintă un principiu fundamental al drepturilor omului cu o largă aplicare în domeniul muncii, educației, sănătății, culturii și informării, politicii, participării la decizie, furnizării și accesului la bunuri și servicii, cu privire la constituirea, echiparea sau extinderea unei întreprinderi ori începerea sau extinderea oricărei altei forme de activitate independentă, precum și în alte domenii reglementate prin legi speciale.

Legislația națională garantează drepturile egale ale cetățenilor de a participa la viața economică și socială, de a se pregăti și forma într-o anumită profesie, de a se angaja, promova și participa la distribuirea beneficiilor, de a se bucura de protecție socială în anumite situații.

Pornind de la principiul egalității de șanse între femei și bărbați, este esențial pentru România ca femeile să li se asigure în mod real egalitatea de șanse în ceea ce privește accesul la educație, formare și un loc de muncă, întemeierea unei familii și participarea la luarea de decizii publice și politice.

Problematica promovării egalității de șanse în viața socială pentru ambele sexe, constituie o cerință esențială pentru societatea românească, fiind considerată o componentă esențială a preocupărilor pentru respectarea drepturilor fundamentale ale omului.

Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, republicată³, reglementează măsurile pentru promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați în toate sferile vieții publice din România și definește termeni ca: discriminare directă, discriminare indirectă,

Președinția României la Consiliul Uniunii Europene

discriminare bazată pe criteriul de sex, discriminare multiplă, hărțuire, hărțuire sexuală, hărțuire psihologică, sex, gen, acțiuni pozitive, muncă de valoare egală, stereotipuri de gen, statut marital, bugetare din perspectiva de gen, violența de gen.

Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (ANES) are rolul de a promova principiul egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați în vederea eliminării tuturor formelor de discriminare bazate pe criteriul de sex, în toate politicile și programele naționale.

Agenția este garantul instituțional al respectării principiului egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și al asigurării elaborării și implementării cadrului legal necesar.

B. LEGISLAȚIE ÎN VIGOARE

Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați a fost înființată în baza prevederilor art. 23 alin. (1) din Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, republicată³, ca organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Muncii și Justiției Sociale, care promovează principiul egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați în vederea eliminării tuturor formelor de discriminare bazate pe criteriul de sex, în toate politicile și programele naționale.

Prin Hotărârea Guvernului nr.177/2016 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați au fost reglementate funcțiile, atribuțiile precum și modul de organizare și funcționare al Agenției.

Misiunea ANES este aceea de promovare a principiului egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați în vederea eliminării tuturor formelor de discriminare bazate pe criteriul de sex, în toate politicile și programele naționale și elaborarea, coordonarea și aplicarea strategiilor și politicilor Guvernului în domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice.

Rolul ANES este de a asigura implementarea și monitorizarea aplicării prevederilor Legii nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, republicată³.

Cadrul legislativ național în domeniul egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați cuprinde:

- Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, republicată³;
- Hotărârea de Guvern nr. 177/2016 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați;
- Legea nr. 62/2009 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 61/2008 privind implementarea principiului egalității de tratament

- între femei și bărbați în ceea ce privește accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 67/2007 privind aplicarea principiului egalității de tratament între bărbați și femei în cadrul schemelor profesionale de securitate socială;
  - Hotărârea Guvernului nr. 933/2013 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei naționale în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați (CONES);
  - Hotărârea Guvernului nr. 1054/2005 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al comisiilor județene și a municipiului București în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați;
  - Legea nr. 23/2015 pentru declararea zilei de 8 mai Ziua egalității de șanse între femei și bărbați;
  - Legea nr. 22/2016 pentru declararea zilei de 8 martie - Ziua femeii și 19 noiembrie - Ziua bărbatului;
  - Legea nr. 319/2009 pentru instituirea Zilei mamei și a Zilei tatălui;
  - Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, cu modificările și completările ulterioare;
  - Legea concediului paternal nr. 210/1999;
  - Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

C. INSTITUȚII RESPONSABILE DE IMPLEMENTAREA STRATEGIEI NAȚIONALE PRIVIND PROMOVAREA EGALITĂȚII DE ȘANSE ȘI DE TRATAMENT ÎNTRU FEMEI ȘI BĂRBAȚI ȘI PREVENIREA ȘI COMBATAREA VIOLENȚEI DOMESTICE PENTRU PERIOADA 2018 - 2021, PILONUL EGALITATE DE ȘANSE ÎNTRU FEMEI ȘI BĂRBAȚI

În conformitate cu prevederile Hotărârii de Guvern nr. 177/2016, ANES îndeplinește funcția de strategie, prin care se asigură fundamentarea, elaborarea și aplicarea strategiei și politicilor Guvernului în domeniul egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați. Astfel, ANES este responsabilă de coordonarea implementării politicilor publice stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 365/2018 privind aprobarea Strategiei naționale privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2018 - 2021 și a Planului operațional pentru implementarea Strategiei naționale privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2018 - 2021.

În vederea implementării obiectivelor asumate prin Strategia națională privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2018 - 2021, ANES a solicitat actorilor implicați la nivelul administrației publice centrale, organizațiilor neguvernamentale sau partenerilor sociali, raportul de monitorizare pentru anul 2018 cu privire la stadiul de implementare al prezentei Strategii. Rezultatul evaluării rapoartelor se regăsește în prezentul raport de monitorizare.

Anexa 1 la prezentul raport de monitorizare cuprinde și informațiile transmise de către aceste instituții.

STRATEGIA NAȚIONALĂ PRIVIND PROMOVAREA EGALITĂȚII DE ȘANSE ȘI DE TRATAMENT ÎNTRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI ȘI PREVENIREA ȘI COMBATEREA VIOLENȚEI DOMESTICE PENTRU PERIOADA 2018 - 2021

A. INFORMAȚII GENERALE RELEVANTE

Din perspectiva Convenției ONU privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor CEDAW, România și-a asumat de aproape 35 de ani angajamentul și determinarea privind eliminarea discriminării față de femei și adoptarea măsurilor legislative și a altor măsuri necesare pentru eliminarea acestei discriminări sub toate formele și manifestările ei. De asemenea, România a semnat Protocolul Opțional la CEDAW la data de 6 septembrie 2000 și l-a ratificat în luna ianuarie 2003. În cursul anului 2017, România a prezentat în fața Comitetului CEDAW, Raportul Combinat 7 și 8 privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor. Perioada de referință a acestui raport a fost 2006 - 2016 și, la elaborarea acestuia, au fost avute în vedere recomandările formulate anterior de către Comitetul CEDAW cu ocazia prezentării celui de-al 6-lea raport periodic 2006, precum și lista de problematice și întrebări preliminare care a fost transmisă României de către Secretarul general al ONU, în vederea pregătirii celei de-a 67-a sesiuni a Comitetului.

În acest context, angajamentul pentru respectarea prevederilor Convenției este reafirmat la nivel guvernamental, prin viziunea Programului de guvernare pentru perioada 2017 - 2020, din perspectiva căreia egalitatea de gen reprezintă un domeniu prioritar în modelul social propus existând o secțiune distinctă dedicat acestui domeniu - Cap. Politici publice în domeniul muncii și justiției sociale, Pct. 8 - Respect și demnitate pentru femei.

Prevederile constituționale reprezintă premisa esențială pentru crearea unei societăți cu aceleași oportunități, drepturi și obligații pentru femei și bărbați, în care, diferențele dintre femei și bărbați trebuie să fie integrate altfel încât să se asigure un echilibru real și constant. Pornind de la aceste premise, România a înregistrat o serie de progrese importante, dar se mențin și o serie de

vulnerabilități care se regăsesc în concluziile finale și recomandările formulate de către Comitetul CEDAW.

Comitetul CEDAW a apreciat în mod pozitiv reînființarea Agenției Naționale pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați și demersurile privind elaborarea unei noi Strategii naționale privind egalitatea de șanse între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice, în colaborare cu societatea civilă și instituțiile cu atribuții în domeniu, formulând astfel recomandări care au fost avute în vedere la planificarea măsurilor și acțiunilor prevăzute în planul operațional de acțiuni pentru implementarea prezentei strategii, astfel:

a) Consolidarea capacității ANES privind resursele umane și financiare în vederea implementării prevederilor CEDAW, introducerea unor mecanisme eficiente de monitorizare a Legii nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, republicată³, atât la nivel central, cât și la nivel local, consolidarea colaborării cu societatea civilă și impunerea de sancțiuni pentru nerespectarea dispozițiilor legale;

b) Luarea în considerare a recomandărilor în cadrul formulării noii Strategii naționale privind egalitatea de șanse între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice și asigurarea implementării sale eficiente, precum și punerea în aplicare a Legii nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, republicată³, inclusiv prin alocarea adecvată a resurselor;

c) Includerea în Strategie a unor măsuri de punere în aplicare a principiului transversalității, definit în Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, republicată³, prin integrarea dimensiunii de gen și a bugetării pe bază de gen în toate strategiile și instituțiile guvernamentale, evaluarea impactului egalității de gen asupra legislației existente pentru a identifica necesitatea unor acțiuni legislative și a continua planurile de stabilire a punctelor focale pe dimensiunea de gen, în toate ministerele și autoritățile relevante la nivel național și local;

d) Adoptarea unui plan național de acțiune pentru implementarea întregului spectru al Rezoluției 1325 (2000) a Consiliului de Securitate privind femeile, pacea și securitatea.

Comitetul CEDAW a apreciat creșterea numărului de femei reprezentate în Parlament, precum și inițiativele legislative de introducere a cotelor de gen în politică și a formulat următoarele recomandări:

a) Studiarea cauzelor care împiedică participarea femeilor la viața publică și politică, elaborarea de strategii pentru depășirea unor astfel de bariere, acordarea unei atenții speciale femeilor aparținând grupurilor minorităților etnice;

b) Punerea în aplicare a dispozițiilor capitolului 4 din Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, republicată³ și accelerarea creșterii reprezentării femeilor în pozițiile de conducere și decizie

din administrația publică centrală și locală, inclusiv prin realizarea unor cursuri de formare destinate femeilor, cu privire la abilitățile de leadership și adoptarea de măsuri speciale temporare, în conformitate cu prevederile articolului 4 alin. (1) din Convenție.

În ceea ce privește educația, Comitetul CEDAW recomandă combaterea stereotipurilor de gen în rândul tinerilor prin încurajarea acestora în privința alegerii unei cariere în domeniile: știință, tehnologie, inginerie și matematică STEM (Știință, Tehnologie, Inginerie și Matematică) și în domeniile tehnologiilor informaționale și de comunicații TIC.

Referitor la îmbinarea/armonizarea vieții profesionale cu viața de familie, precum și la eliminarea stereotipurilor de gen, Comitetul CEDAW a formulat următoarele recomandări:

a) Creșterea numărului de oportunități pentru femei în vederea obținerii accesului la locuri de muncă, în special în zonele rurale.

b) Punerea în aplicare a planurilor de combatere a segregării ocupaționale, creșterea nivelului de participare a femeilor la luarea deciziilor în sfera economică, în special în consiliile de administrație și de supraveghere ale companiilor private, inclusiv prin introducerea cotelor în consiliile principalelor companii listate la Bursa de Valori din București.

În domeniul sănătății, Comitetul CEDAW subliniază importanța educației pentru sănătatea reproducerii din perspectiva prevenirii și combaterii abuzurilor sexuale și respectarea drepturilor la nediscriminare și identitate (sexuale și reproductive). În același context se subliniază importanța educației pentru sănătatea reproducerii din perspectiva prevalenței crescute a mortalității infantile, mortalității materne, cancerului de sân și sarcinilor la adolescente, precum și a lipsei educației sexuale în școli, mai ales în rândul grupurilor vulnerabile și anume: femei roma, femei cu dizabilități, femei migrante, femei cu HIV/SIDA, femei în vârstă și femei fără adăpost.

La nivel internațional, Agenda ONU 2030 pentru Dezvoltare Durabilă reprezintă un program de acțiune globală în domeniul dezvoltării care promovează echilibrul între cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile: economic, social și mediu. Pentru prima dată, acțiunile vizează în egală măsură statele dezvoltate și pe cele aflate în curs de dezvoltare, iar Obiectivul de dezvoltare durabilă (ODD) 5 - Realizarea egalității de gen și împuternicirea tuturor femeilor și fetelor, stabilește direcții strategice importante pentru toate statele prin următoarele sub-obiective:

5.1. Eradicarea tuturor formelor de discriminare împotriva tuturor femeilor și fetelor;

5.2. Eliminarea tuturor formelor de violență împotriva tuturor femeilor și fetelor, inclusiv în domeniul public și privat, în ceea ce privește: traficul de persoane, exploatarea sexuală sau alte tipuri de exploatare;

5.3. Eliminarea practicilor vătămătoare cum ar fi: căsătoria timpurie a copiilor, căsătoria forțată și mutilarea genitală a femeilor;

5.4. Recunoașterea și valorizarea muncii neretribuite din sfera de îngrijire și muncă domestică prin furnizarea de servicii publice, politici de infrastructură și protecție socială și promovarea partajării responsabilității în cadrul gospodăriei și familiei, după caz, la nivel național;

5.5. Asigurarea participării depline și efective a femeii și a egalității de șanse la conducere, la toate nivelurile de decizie în viața politică, economică și publică;

5.6. Asigurarea accesului universal la sănătatea sexuală și reproductivă și drepturile reproductive așa cum sunt prevăzute în Programul de Acțiune al Conferinței Internaționale a Populației și Dezvoltării și Platformei de Acțiune de la Beijing și documentele rezultate în cadrul conferințelor de revizuire;

5.7. Realizarea de reforme care să acorde femeii drepturi egale la resursele economice, precum și acces la proprietate și control asupra terenului și altor forme de proprietate, servicii financiare, moștenire, și resurse naturale, potrivit legilor naționale;

5.8. Creșterea utilizării tehnologiei, în special a tehnologiei informației și comunicațiilor în scopul promovării împuternicirii femeii;

5.9. Adoptarea și consolidarea unor politici solide și întărirea legislației aplicabile pentru promovarea egalității de șanse și împuternicirea tuturor femeilor și fetelor la toate nivelurile.

La nivel european, Angajamentul strategic pentru egalitatea de șanse între femei și bărbați 2016 - 2019 concentrează acțiunile principale ale Comisiei Europene pe cinci obiective prioritare:

1. încurajarea participării femeilor pe piața muncii și independenței economice;
2. reducerea disparităților în ceea ce privește remunerația și veniturile din pensii;
3. promovarea egalității de gen în procesul decizional;
4. combaterea violenței împotriva femeilor și asigurarea sprijinului pentru victime;
5. promovarea egalității de gen și în afara Uniunii Europene.

Strategia națională privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2018 - 2021 și a Planului operațional pentru implementarea Strategiei naționale privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2018 - 2021 au fost adoptate în data de 24 mai 2018, prin Hotărârea Guvernului nr. 365/2018.

Strategia națională a avut la bază o analiză a eficienței precedentelor documente strategice, fiind rezultatul unui amplu proces de consultare publică. Egalitatea de șanse, în general și egalitatea de șanse și tratament între femei și bărbați, în mod particular, este un proces social complex, determinat în timp și condiționat nu numai de factori obiectivi - dintre care cei economici sunt cei mai

importanți - dar și de factori socio-culturali, subiectivi, dintre care tradițiile, obiceiurile și stereotipurile de gen sunt cei mai evidenți.

În acest context, pentru Strategia națională privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2018 - 2021, în cadrul Pilonului egalitate de șanse între femei și bărbați, s-au identificat acțiuni în cinci domenii prioritare: educație, sănătate, piața muncii, participarea echilibrată la decizie și abordarea integratoare de gen iar pentru fiecare domeniu prioritar sunt stabilite acțiunile cheie destinate stimulării progresului în domeniu.

Fiecare măsură cuprinsă în prezenta strategie și în planul de acțiune se subsumează următoarelor principii:

a) principiul legalității - presupune desfășurarea activităților de promovare și implementare a principiului egalității de șanse și tratament între femei și bărbați potrivit prevederilor Constituției și legislației naționale în materie, precum și prevederile acordurilor și altor documente juridice internaționale la care România este parte;

b) principiul respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale - presupune respectarea demnității umane și respectului reciproc în relațiile sociale,

c) principiul nediscriminării și egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați - presupune nediscriminarea și accesul egal pentru femei și bărbați la resurse prin care le este garantată dezvoltarea liberă, deplină și neîngrădită a vieții și personalității lor pe toate planurile;

d) principiul finanțării adecvate - presupune alocarea și utilizarea responsabilă a resurselor financiare pentru implementarea măsurilor identificate în vederea atingerii obiectivelor;

e) principiul descentralizării - presupune responsabilizarea și implicarea activă a autorităților publice locale în dezvoltarea acțiunilor de promovare și implementare a principiului egalității de șanse și tratament între femei și bărbați;

f) principiul abordării integrate - presupune coordonarea și cooperarea între toate instituțiile implicate;

g) principiul parteneriatului public-privat - presupune cooptarea societății civile în activitățile concrete de implementare a măsurilor de promovare și implementare a principiului egalității de șanse și tratament între femei și bărbați.

Acțiunile cheie ale Pilonului egalitate de șanse între femei și bărbați se referă, în principal, la:

o Promovarea perspectivei de gen în procesul educațional, prin includerea în programa școlară a unor noțiuni privind violența de gen și egalitatea de gen și organizarea unor campanii de informare și sensibilizare în rândul elevilor și studenților cu privire la semnificația și importanța respectării

dreptului la nediscriminare și egalitate de șanse între femei și bărbați, inclusiv a faptului că femeile și fetele cu dizabilități sunt supuse discriminărilor multiple;

- Combaterea stereotipurilor de gen prin campanii de sensibilizare destinată elevilor de liceu privind încurajarea alegerii unei cariere în domeniile știință, tehnologie, inginerie și matematică și în domeniile tehnologiilor informaționale și de comunicații;

- Creșterea gradului de informare cu privire la sănătatea sexuală și reproductivă atât a femeilor cât și a bărbaților prin organizarea unor campanii de informare privind importanța educației pentru sănătatea reproducerii din perspectiva prevenirii și combaterii abuzurilor sexuale și respectarea drepturilor la nediscriminare și identitate;

- Încurajarea integrării pe piața muncii a femeilor vulnerabile la fenomenul discriminării, în special femeile din mediul rural;

- Monitorizarea participării echilibrate a femeilor și bărbaților la procesul de decizie, realizarea de studii/analize privind participarea echilibrată a femeilor și a bărbaților în procesul de decizie economic, politic, social și cultural.

- Introducerea perspectivei de gen în politicile naționale, prin implicarea activă a Comisiei Naționale în domeniul Egalității de Șanse între Femei și Bărbați (CONES) în implementarea și multiplicarea tuturor activităților din Strategie.

B. ARII DE INTERVENȚIE ȘI OBIECTIVE:

Strategia națională privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2018 - 2021 și Planul operațional pentru implementarea Strategiei și-au propus să promoveze, la nivel național, valorile și principiile nediscriminării pe criteriul de sex, prin măsuri și acțiuni concrete pe diferite arii de intervenție specifice iar pentru anul 2018, acestea sunt:

I. Educație

- *Creșterea gradului de conștientizare a copiilor și tinerilor cu privire la prevederile legale din domeniul egalității de șanse între femei și bărbați*
- *Combaterea stereotipurilor de gen în rândul tinerilor*

II. Sănătate

- *Sănătatea sexuală și reproductivă a femeilor și bărbaților*

III. Piața muncii

- *Încurajarea antreprenorialului în rândul femeilor și tinerilor proveniți din medii defavorizate*
- *Îmbunătățirea situației femeilor pe piața muncii*

➤ *Concilierea vieții profesionale cu viața de familie și cea privată*

IV. Participarea echilibrată la decizie

➤ *Creșterea nivelului de participare a femeilor la procesul de decizie*

V. Abordarea integratoare de gen

➤ *Introducerea perspectivei de gen în politicile naționale*

C. SURSE DE FINANȚARE A MĂSURILOR STRATEGIEI

Activitățile din domeniul egalității de șanse între femei și bărbați s-au finanțat, conform prevederilor legale în vigoare, din următoarele surse:

- a) bugetul de stat;
- b) fonduri externe nerambursabile.

**MONITORIZAREA IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI NAȚIONALE PRIVIND
PROMOVAREA EGALITĂȚII DE ȘANSE ȘI DE TRATAMENT ÎNTRU FEMEII ȘI BĂRBAȚI
PILONUL EGALITATE DE ȘANSE ÎNTRU FEMEII ȘI BĂRBAȚI**

A. SCOPUL MONITORIZĂRII

Monitorizarea urmărește reducerea decalajelor existente între femei și bărbați în diferite domenii ale vieții economice, sociale, politice și culturale, corectarea comportamentelor și atitudinilor care conduc la excluderea sau marginalizarea persoanelor pe criteriul de gen și integrarea perspectivei de gen în toate politicile și programele naționale.

B. PROCEDURA DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE

În conformitate cu prevederile Legii nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, republicată³ și cu legislația secundară în domeniu, implementarea strategiei și a Planului operațional privind implementarea strategiei naționale privind promovarea egalității de șanse între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice 2018 - 2021 se realizează în coordonarea Agenției Naționale pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați.

Monitorizarea și evaluarea implementării strategiei și a Planului general de acțiuni se vor realiza de către ANES, în virtutea Hotărârii Guvernului nr. 177/2016 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați.

Aceste activități se vor desfășura pe toată perioada de implementare și vor include atât colectarea, prelucrarea și analiza datelor de monitorizare, progresele înregistrate, cât și implementarea strategiei, identificarea și corectarea problemelor practice apărute în aplicarea politicilor din domeniul egalității de șanse, precum și creșterea gradului de cunoaștere, înțelegere și implementare a măsurilor privind asigurarea respectării și realizării egalității de șanse între femei și bărbați.

Stadiul implementării strategiei va fi evaluat pe baza unor rapoarte de monitorizare elaborate anual de către ANES, în urma raportărilor efectuate de către toate instituțiile cu responsabilități în domeniu precum și de ceilalți actori implicați (parteneri sociali, ONG-uri). Autoritățile și instituțiile publice cu responsabilități în implementarea Planului general de acțiuni pe perioada 2018 - 2021 vor elabora și vor transmite un raport anual cu privire la stadiul de îndeplinire a acțiunilor care le revin potrivit domeniilor specifice de competență.

C. IMPACTUL STRATEGIEI NAȚIONALE ÎN DOMENIUL EGALITĂȚII DE ȘANSE ÎNTRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI PENTRU PERIOADA 2018-2021

Evaluarea impactului strategiei se va realiza prin raportarea la indicatorii stabiliți în Planul general de acțiuni pe perioada 2018 - 2021.

C.1. IMPLICAREA AGENȚIEI NAȚIONALE PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE ÎNTRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI ÎN DOMENIUL EGALITĂȚII DE ȘANSE ÎNTRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Situația actelor normative adoptate în anul 2018:

- ✓ *Legea nr. 178/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați;*
- ✓ *Legea nr. 232/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați.*

Principalele prevederi ale noilor legi adoptate sunt:

- introducerea definiției violenței de gen;
- interzicerea oricărui comportament de hărțuire, hărțuire sexuală sau hărțuire psihologică, atât în public, cât și în privat;
- introducerea posibilității pentru instituțiile și autoritățile publice centrale și locale, civile și militare, precum și companiile private de a angaja sau de a identifica în structura organizatorică un expert în egalitate de șanse, sau, un tehnician în egalitate de șanse;
- includerea în componența COJES-urilor a unor instituții relevante pe plan local, respectiv DGASPC, ca autoritate executivă în plan teritorial și Consiliul județean,

ca autoritate deliberative cu rol esențial în coordonarea autorităților locale, a fost stabilită structura de conducere din cadrul acestora, condițiile de încetare a mandatelor membrilor COJES, asigurarea prezenței instituțiilor membre prin desemnarea unor membri supleanți, reglementarea locului de desfășurare și periodicitatea acestora - trimestrial sau ori de câte ori este necesar.

✓ Hotărârea Guvernului nr. 365/2018 pentru aprobarea Strategiei naționale privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2018 - 2021 și a Planului operațional pentru implementarea Strategiei naționale privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2018 - 2021
Strategia se bazează pe o abordare integrată, respectiv pe doi piloni, conform domeniului de competență, și permite, pentru prima oară, o corelare în mod real a celor două domenii de activitate ale ANES.

În vederea realizării cu succes a activităților din strategie, Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați a dezvoltat mai multe **parteneriate**, concretizate prin organizarea unor evenimente importante pentru îndeplinirea obiectivelor asumate:

- ✚ În data de 7 martie 2018, ANES în colaborare cu IKEA Group au organizat Forumul pe tema egalității de gen la locul de muncă cu titlul „*Credem în egalitatea de șanse*”. Evenimentul s-a desfășurat în magazinul IKEA din București și a adus împreună angajați, autorități din România, ONG-uri și companii. Dezbaterile s-a desfășurat sub conceptul „Egalitatea este mai bună pentru toată lumea” și a evidențiat egalitatea de gen, ca obiectiv ce poate influența în bine practicile de business și societatea în ansamblul ei.
- ✚ La data de 22 martie 2018, s-a desfășurat Conferința Internațională a UN Youth Romania - BISMUN 2018, organizată sub înaltul patronaj al Ministerului Afacerilor Externe, în parteneriat cu ANES. Evenimentul a avut loc la Palatul Parlamentului, cu participarea a peste 250 de tineri din 14 țări și în prezența unor înalți oficiali ai ambasadelor, organizațiilor internaționale ONU - OIF și ai Guvernului României.
- ✚ ANES a organizat, în perioada 7-11 mai 2018, „Săptămâna Egalității de Șanse între Femei și Bărbați”. Activitățile desfășurate în cadrul acesteia sunt:
  - ✓ dezbateri în 10 licee din București, pe tot parcursul săptămânii, în colaborare cu Inspectoratul Școlar General al Municipiului București și Professional Womens Network România (PWN). La aceste dezbateri au participat 540 elevi.
  - ✓ În data de 10 mai 2018, a avut loc „Ceremonia de semnare a Protocolului de Colaborare între Agenția Națională pentru Egalitatea de

Șanse între Femei și Bărbați (ANES) și Asociația UN Youth România” în vederea promovării în rândul tinerilor a obiectivelor ONU de dezvoltare durabilă, din perspectiva ODD 5 și implementării angajamentelor asumate de România în cadrul Adunării Generale a ONU prin aderarea la Campania HeforShe.

- ✚ ANES a găzduit vizita tinerilor înscriși în Programul Oficial de Internship al Guvernului României, ediția a VI-a, derulat în perioada 16 iulie - 14 septembrie 2018. Scopul vizitei a fost familiarizarea tinerilor interni cu rolul și misiunea ANES, promovarea principiului egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați în vederea eliminării tuturor formelor de discriminare bazate pe criteriul de sex și combaterea violenței în familie, prin implementarea de măsuri, politici și programe adaptate nevoilor victimelor.
- ✚ La data de 29 octombrie 2018, ANES a organizat seminarul cu tema „Împuternicirea Economică a Femeii și Reducerea Discriminării de Gen în Mediul de Afaceri”. Evenimentul s-a desfășurat sub Înaltul Patronaj al Casei Regale a României, conferit de către Alteța Sa Regală Principesa Maria, prezentă la eveniment și în parteneriat cu Muzeul Municipiului București și Professional Women’s Network România, organizație relevantă pentru mediul de afaceri din perspectiva de gen. Demersul s-a scris în direcția promovării principiului egalității de șanse între femei și bărbați, ca valoare fundamentală a democrației sociale, în toate domeniile vieții publice: educație, sănătate, piața muncii, antreprenariat, leadership.
- ✚ ANES, în parteneriat cu Agenția Națională pentru Persoane cu Dizabilități (ANPD) și Asociația ActiveWatch, implementează, în perioada 1 Mai 2017 - 31 Octombrie 2019, proiectul „Justice has no gender”, finanțat de Comisia Europeană prin Directoratul General pentru Justiție și Consumatori.

Analize realizate de ANES în perioada de raportare:

- Elaborarea analizei privind „Situția femeilor și a bărbaților în poziții de decizie în administrația publică centrală - 2017”

Analiza privind „Situția femeilor și a bărbaților în poziții de decizie în administrația publică centrală - 2017” este rezultatul prelucrării datelor și informațiilor care au fost comunicate ANES de către instituțiile administrației publice centrale componente ale Guvernului (ministere și Secretariatul General al Guvernului) cu privire la totalul femeilor și al bărbaților aflați în poziții de decizie în administrația publică centrală.

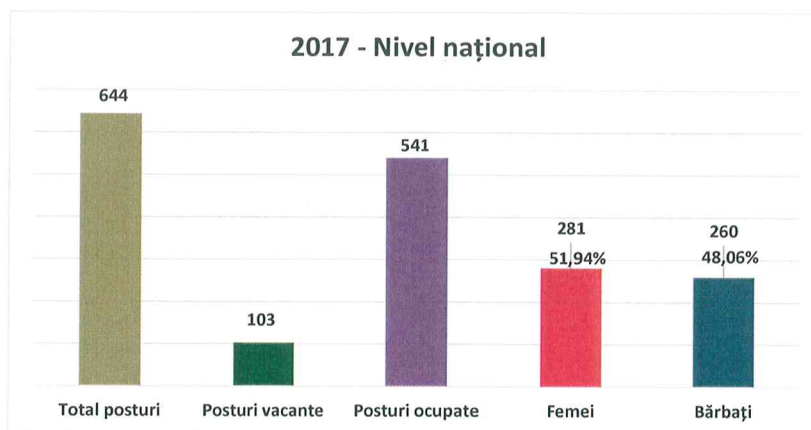
Analiza are drept punct de plecare răspunsul transmis Institutului European

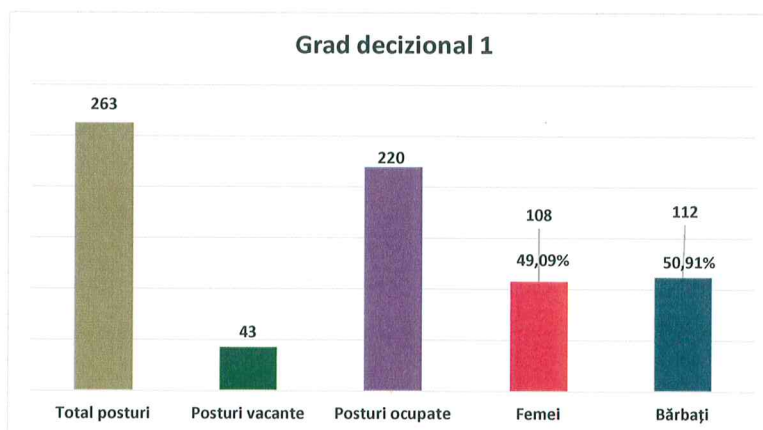
pentru Egalitatea de Șanse între femei și bărbați (EIGE) în vederea actualizării (anuale) a bazei sale de date on-line cu privire la reprezentarea femeilor și a bărbaților în poziții de decizie în administrația publică centrală (la nivel național).

Conform metodologiei, datele transmise de ANES se referă la posturile de conducere din administrația publică centrală și se împart pe două grade decizionale, respectiv: gradul decizional 1, care cuprinde funcțiile de secretar general, secretar general adjunct, director general, director general adjunct și gradul decizional 2 care cuprinde funcțiile de director și director adjunct.

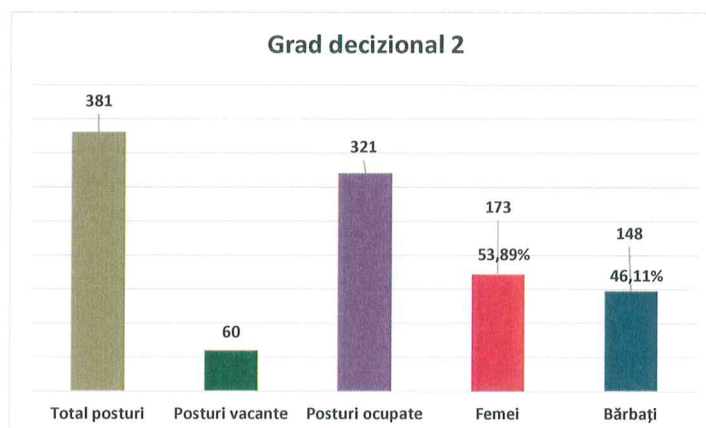
La nivel național, în administrația publică centrală, pentru cele 2 grade decizionale (grad decizional 1: secretar general, secretar general adjunct, director general, director general adjunct și grad decizional 2: director, director adjunct) au fost raportate 644 posturi de conducere, din care 103 posturi vacante. Din totalul de 541 posturi ocupate, 260 (48,06%) revin bărbaților și 281 (51,94%) femeilor.

În ceea ce privește gradul decizional 1, din cele 220 posturi ocupate (43 posturi vacante), bărbații ocupă 112 (50,91%) și femeile 108 (49,09%).

La gradul decizional 2, bărbații ocupă 148 (46,11%) posturi, din cele 321 posturi ocupate (60 posturi vacante) iar femeile, 173 (53,89%).

Analiza poate fi vizualizată pe pagina oficială de internet a ANES www.anes.gov.ro, secțiunea Media → Biblioteca virtuală.

➤ Elaborarea *analizei comparative 2016 - 2017 privind „Poziționarea României în baza de date on-line a Institutului European pentru Egalitatea de Șanse între femei și bărbați privind echilibrul de gen în poziții de decizie în administrația publică centrală”*

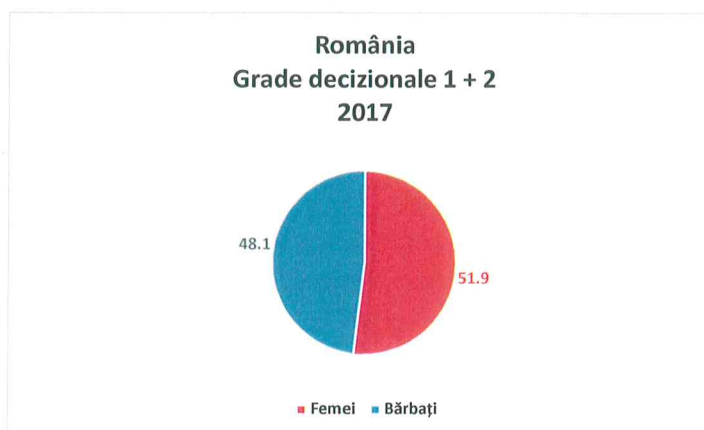
Institutul European pentru Egalitatea de Șanse între femei și bărbați (EIGE), a dat publicității, pe site-ul oficial, baza de date cu privire la echilibrul de gen în poziții de decizie în administrația publică, pentru anul 2017 (http://eige.europa.eu/gender-statistics/dgs/indicator/wmidm_adm_nat_wmid_natadmin).

Având în vedere datele colectate de EIGE, a fost elaborată analiza cu titlul *„Poziționarea României în baza de date on-line a Institutului European pentru Egalitatea de Șanse între femei și bărbați privind echilibrul de gen în poziții de decizie în administrația publică centrală”*.

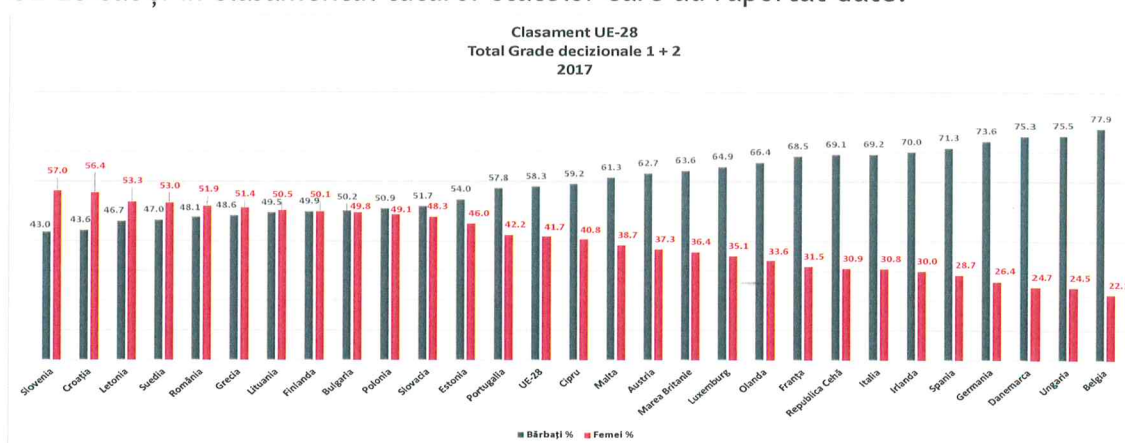
Analiza este rezultatul prelucrării datelor și informațiilor de către EIGE cu privire la procentajul femeilor și al bărbaților aflați în poziții de decizie în administrațiile publice centrale din 34 țări: 28 state membre ale Uniunii Europene (UE), patru țări candidate la UE (Muntele Negru, Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, Turcia și Republica Serbia) și 2 țări ale Spațiului Economic European (Islanda și Norvegia).

În ceea ce privește media celor 2 grade decizionale pentru anul 2017, la nivelul statelor UE-28 procentajul a crescut cu 1,3 pp (de la 40,4% în anul 2016 la 41,7% în anul 2017) iar România a înregistrat o scădere de 1,5 pp (de la 53,4% în anul 2016 la 51,9% în anul 2017). Cu toate acestea, media țării noastre depășește în mod constant media europeană cu cel puțin 10 procente, în anul 2016 aceasta având cu 13 pp mai mult decât media europeană iar în anul 2017 cu 10,2 pp.

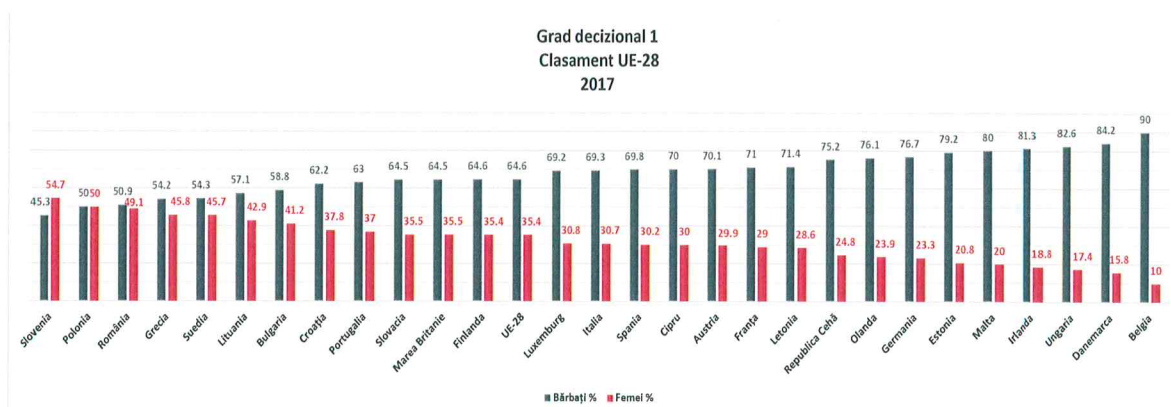

Cu procentajul obținut, România ocupă cea de-a 5-a poziție atât în clasamentul UE-28 cât și în clasamentul tuturor statelor care au raportat date.

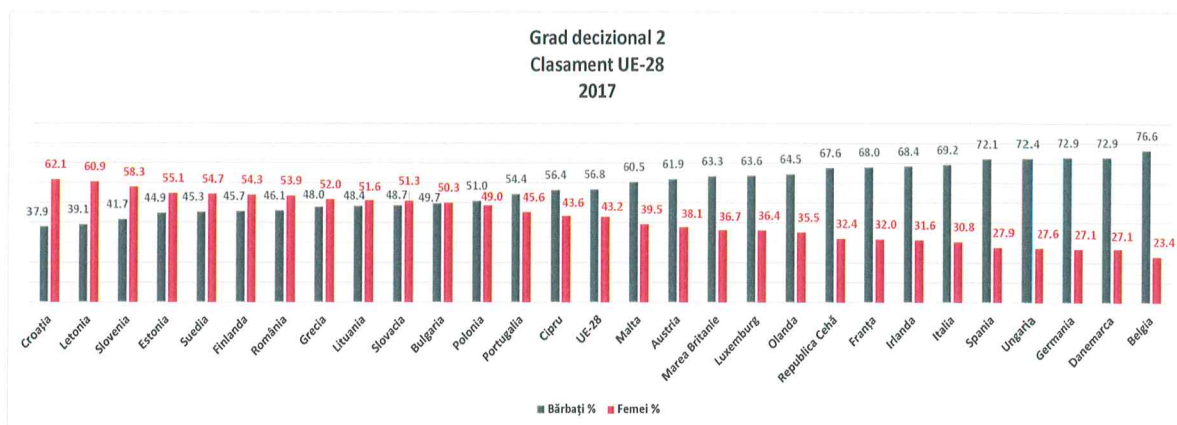
La gradul decizional 1, România, conform datelor colectate și centralizate, a raportat 49,1% femei și 50,9% bărbați. Cu acest procentaj feminin, țara noastră se află pe cea de-a 3-a poziție atât în clasamentul UE-28 cât și în clasamentul tuturor statelor care au raportat date, după Slovenia (54,7%) și Polonia (50%).

Media europeană este de 35,4% femei și 64,6% bărbați. Peste această medie se află 11 state iar 1 stat înregistrează procentaj egal cu cel al mediei europene.

Procentajele pe care România le-a comunicat pentru gradul decizional 2 sunt: 46,1% bărbați și 53,9% femei. În general, la gradul decizional 2 procentajele feminine sunt mai mari comparativ cu gradul decizional 1. Cu toate că țara noastră are un procentaj feminin de peste 50%, aceasta se clasează pe cea de-a 7-a poziție, atât la nivelul UE-28 cât și la nivelul tuturor statelor care au raportat date.

Media europeană pentru acest grad decizional este de 56,8% bărbați și 43,2% femei. Peste această medie se regăsesc 14 state.

Analiza poate fi vizualizată pe pagina oficială de internet a ANES www.anes.gov.ro, secțiunea Media → Biblioteca virtuală.

C.2. ANALIZA REZULTATELOR OBTINUTE LA IMPLEMENTAREA STRATEGIEI

Evaluarea impactului strategiei s-a realizat prin raportarea la indicatorii stabiliți în Planului operațional pentru implementarea Strategiei, Pilonul egalitate de șanse între femei și bărbați pentru anul 2018, după cum urmează:

I. EDUCAȚIE

Obiectiv operațional: Creșterea gradului de conștientizare a copiilor și tinerilor cu privire la prevederile legale din domeniul egalității de șanse între femei și bărbați

Măsura:

a) *Includerea în programa școlară a unor noțiuni privind violența de gen și egalitatea de gen*

ANES a organizat 4 întâlniri în cadrul grupului de lucru privind introducerea perspectivei de gen în educație. Grupul de lucru a fost format din membri ai următoarelor instituții/ONG-uri: Ministerul Educației Naționale, ISE, ARACIP, CNEE Societatea de Educație Contraceptivă și Sexuală (SECS), Fundația Centrul

pentru Politici și Servicii de Sănătate, Societatea de analize feministe AnA, Fundația Tineri pentru Tineri, UNICEF, Centrul Național de Evaluare și Examinare, Centrul de dezvoltare curriculară și studii de gen - Centrul Filia și Asociația Transcena.

Grupul de lucru a elaborat o serie de 10 propuneri de măsuri suport pentru introducerea noțiunilor privind violența de gen și egalitate de gen. Ulterior, la data de 12 iunie 2018 au fost transmise către Ministerul Educației Naționale sinteza concluziilor Grupului de lucru, setul de propuneri privind includerea perspectivei de gen în programele școlare, nota de fundamentare în vederea semnării unui protocol de colaborare între ANES și MEN pentru introducerea perspectivei de gen în educație precum și un draft de protocol de colaborare ANES - MEN.

Măsura:

b) Integrarea perspectivei de gen în manualele școlare

ANES a organizat 4 întâlniri în cadrul grupului de lucru privind introducerea perspectivei de gen în educație. Grupul de lucru a fost format din membri ai următoarelor instituții/ONG-uri: Ministerul Educației Naționale, ISE, ARACIP, Societatea de Educație Contraceptivă și Sexuală (SECS), Fundația Centrul pentru Politici și Servicii de Sănătate, Societatea de analize feministe AnA, Fundația Tineri pentru Tineri, UNICEF, Centrul Național de Evaluare și Examinare, Centrul de dezvoltare curriculară și studii de gen - Centrul Filia și Asociația Transcena.

În urma lucrărilor Grupului de lucru au fost elaborate un set de propuneri de măsuri pentru includerea perspectivei de gen în programele școlare aferente tuturor disciplinelor claselor V-VIII pentru a se asigura astfel includerea perspectivei de gen în educație în mod transversal, în toate materiile predate și la toate nivelurile.

Măsura:

c) Organizarea unei campanii de informare și sensibilizare în rândul elevilor și studenților cu privire la semnificația și importanța respectării dreptului la nediscriminare și egalitate de șanse între femei și bărbați, inclusiv a faptului că femeile și fetele cu dizabilități sunt supuse discriminărilor multiple

✓ ANES, în parteneriat cu Agenția Națională pentru Persoane cu Dizabilități (ANPD) și Asociația ActiveWatch, implementează, în perioada 1 Mai 2017 - 31 Octombrie 2019, proiectul „Justice has no gender”, finanțat de Comisia Europeană prin Directoratul General pentru Justiție și Consumatori. În anul 2018 s-a desfășurat faza pilot a proiectului, în care 77 elevi din 2 licee, (București și Ilfov), organizați în echipe, au participat la realizarea unor campanii de sensibilizare și promovare a egalității de șanse între femei și

bărbați, adresate atât elevilor cât și cadrelor didactice din cele două licee, respectiv 2.500 de elevi și peste 100 de profesori.

✓ În data de 10 mai 2018, a avut loc „Ceremonia de semnare a Protocolului de Colaborare între Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (ANES) și Asociația UN Youth România” în vederea promovării în rândul tinerilor a obiectivelor ONU de dezvoltare durabilă, din perspectiva ODD 5 și implementării angajamentelor asumate de România în cadrul Adunării Generale a ONU prin aderarea la Campania HeforShe.

✓ ANES a găzduit vizita tinerilor înscriși în Programul Oficial de Internship al Guvernului României, ediția a VI-a, derulat în perioada 16 iulie - 14 septembrie 2018. Scopul vizitei a fost familiarizarea tinerilor interni cu rolul și misiunea ANES, promovarea principiului egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați în vederea eliminării tuturor formelor de discriminare bazate pe criteriul de sex și combaterea violenței în familie, prin implementarea de măsuri, politici și programe adaptate nevoilor victimelor.

✓ Asociația Casa de Femei Creștină Germană Estera a realizat o campanie de informare în cadrul centrului cu 11 copii găzduți în acesta.

✓ Fundația Veritas Sighișoara implementează proiectul european „Mainstream Sighișoara” împreună cu Primăria Sighișoara și Școala Gimnazială Miron Neagu, sub coordonarea Centrului de Resurse pentru Romi din Cluj Napoca, în care o componentă distinctă se referă la antidiscriminare. Pentru perioada de raportare (2018), s-au realizat următoarele: demararea campaniei antidiscriminare; elaborarea unui mesaj de campanie; participare la 13 întâlniri de lucru; elaborarea unui draft de strategie locală privind eliminarea tuturor formelor de discriminare și completarea strategiei de dezvoltare a localității cu elemente esențiale din strategia privind antidiscriminarea; elaborarea unui slogan de campanie; 3 articole de presă publicate; elaborarea și desfășurarea a 40 activități de diminuare a discriminării în rândul beneficiarilor din proiect; organizarea unei tabere, la Sovata, care a oferit prilej de exersare a acceptării diferențelor dintre persoane; 2 comunicate de presă; spot audio finalizat și lansat; organizarea zilei „Ușilor deschise” și Angajament de pace semnat de beneficiarii centrului de zi pentru copii Veritas.

✓ DGASPC Bacău în parteneriat cu Asociația FILIA au desfășurat o activitate de informare pe tema ”Discriminare și hărțuire sexuală” în contextul proiectului ”Bon Dea-Acționăm pentru sănătatea și siguranța femeilor!” la care au participat 26 persoane. Grupul țintă al proiectului este compus din persoane de sex feminin din diferite medii sociale și profesionale, inclusiv studente.

Măsura:

d) Organizarea unei campanii de informare și sensibilizare în rândul elevilor și studenților cu ocazia zilei de 8 mai, Ziua Egalității, evenimentul Săptămâna Egalității de șanse între femei și bărbați

ANES a organizat, în perioada 7-11 mai 2018, „Săptămâna Egalității de Șanse între Femei și Bărbați”. Activitățile desfășurate în cadrul acesteia sunt:

✓ dezbateri în 10 licee din București, pe tot parcursul săptămânii, în colaborare cu Inspectoratul Școlar General al Municipiului București și Professional Womens Network România (PWN). La aceste dezbateri au participat 540 elevi.

✓ În data de 10 mai 2018, a avut loc „Ceremonia de semnare a Protocolului de Colaborare între Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (ANES) și Asociația UN Youth România” în vederea promovării în rândul tinerilor a obiectivelor ONU de dezvoltare durabilă, din perspectiva ODD 5 și implementării angajamentelor asumate de România în cadrul Adunării Generale a ONU prin aderarea la Campania HeforShe.

Obiectiv operațional: Combaterea stereotipurilor de gen în rândul tinerilor

Măsura:

a) *Organizarea unei campanii de sensibilizare destinată elevilor de liceu privind încurajarea alegerii unei cariere în domeniile știință, tehnologie, inginerie și matematică și în domeniile tehnologiilor informaționale și de comunicații*

ANES a organizat, în perioada 7-11 mai 2018, în cadrul „Săptămânii Egalității de Șanse între Femei și Bărbați”, dezbateri în 10 licee din București în colaborare cu Inspectoratul Școlar General al Municipiului București și Professional Womens Network România (PWN). La aceste dezbateri au participat 540 elevi și au fost aduse în fața elevilor de liceu modele feminine de succes din mediul de afaceri românesc, membre ale organizației internaționale PWN Romania, pentru a promova o serie de perspective care au condus la înflăcărea economică a femeii în societatea românească, în diferite domenii de activitate, în special domeniile predominant „masculine”.

II. SĂNĂTATE

Obiectiv operațional: Sănătatea sexuală și reproductivă a femeilor și bărbaților

Măsura:

a) *Campanii de informare privind importanța educației pentru sănătatea reproducerii din perspectiva prevenirii și combaterii abuzurilor sexuale și respectarea drepturilor la nediscriminare și identitate (sexuale și reproductive), inclusiv pentru fetele și femeile cu dizabilități*

✓ Asociația Casa de Femei Creștină Germană Estera a organizat campanii periodice, în centru, cu toate femeile victime ale violenței în familie

care sunt beneficiare ale centrului. În anul 2018, au fost organizate 12 sesiuni de informare la care au participat 12 femei. Pentru realizarea acestor campanii au fost încheiate 2 parteneriate în domeniul medical cu Spitalul Municipal Mediaș și Medic de familie.

✓ Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Arad a realizat o campanie de informare, educare, conștientizare: organizate și desfășurate la nivel local cu titlul „Campanie de prevenție - O viață responsabilă în rândul adolescenților” desfășurată în perioada 08.05.2018 - 24.08.2018, numărul beneficiarilor fiind de 1.629 femei/bărbați. DGASPC Arad a încheiat 2 parteneriate instituționale funcționale la nivel local pentru buna desfășurare a acestei campanii.

✓ Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Bacău și Fundația SERA implementează proiectul „Prevenirea sarcinii nedorite”. În cadrul acestui proiect, în anul 2018, s-au realizat: 1.277 persoane conciliate; 62 consilieri de grup realizate; 447 persoane au beneficiat de o metodă contraceptivă; 199 consilieri individuale realizate.

Măsura:

b) *Campanii de informare și conștientizare privind importanța screening-ului prenatal, a cancerului de col uterin și a cancerului la sân*

Asociația FILIA, în parteneriat cu DGASPC Bacău, a realizat o activitate de informare cu tema „Prevenirea cancerului de sân și de col uterin”, grupul țintă fiind alcătuit din persoane de sex feminin din diferite medii sociale și profesionale, inclusiv femei beneficiare de servicii sociale. Activitatea s-a desfășurat în contextul Proiectului „Bon Dea-Acționăm pentru sănătatea și siguranța femeilor!”. În anul 2018, au fost desfășurate 4 întâlniri, organizate în Mun. Bacău, Corbasca, Parava și Valea Seacă, de care au beneficiat 12 persoane.

III. PIAȚA MUNCII

Obiectiv operațional: Încurajarea antreprenorialului în rândul femeilor și tinerilor proveniți din medii defavorizate

Măsura:

a) *Organizarea de campanii de sensibilizare în vederea încurajării femeilor cu privire la importanța dezvoltării propriei afaceri, atât în mediul urban cât și în mediul rural*

✓ În data de 7 martie 2018, ANES în colaborare cu IKEA Group au organizat Forumul pe tema egalității de gen la locul de muncă cu titlul „Credem în egalitatea de șanse”. Evenimentul s-a desfășurat în magazinul IKEA din București și a adus împreună angajați, autorități din România, ONG-uri și companii. Dezbaterile s-a desfășurat sub conceptul „Egalitatea este mai bună pentru toată

lumea” și a evidențiat egalitatea de gen, ca obiectiv ce poate influența în bine practicile de business și societatea în ansamblul ei.

✓ La data de 29 octombrie 2018, ANES a organizat seminarul cu tema „Împuternicirea Economică a Femeii și Reducerea Discriminării de Gen în Mediul de Afaceri”. Evenimentul s-a desfășurat sub Înaltul Patronaj al Casei Regale a României, conferit de către Alteța Sa Regală Prințesa Maria, prezentă la eveniment și în parteneriat cu Muzeul Municipiului București și Professional Women’s Network România, organizație relevantă pentru mediul de afaceri din perspectiva de gen.

Măsura:

b) *Organizarea unei campanii social-media privind segregarea profesioniștilor femei/bărbați pe piața muncii, a hărțuirii, hărțuirii sexuale și discriminării de gen, inclusiv în cazul fetelor și femeilor cu dizabilități*

- ✓ Asociația Casa de Femei Creștină Germană Estera a organizat în cadrul centrului două sesiuni de informare privind prevenirea hărțuirii, hărțuirii sexuale, a exploatării în muncă și a discriminării de gen cu 6 femei (beneficiare ale centrului).
- ✓ 2 angajați ai Asociației Casa de Femei Creștină Germană Estera, au participat, împreună cu 23 persoane, în data de 16.11.2018, la ședința de lucru privind îmbunătățirea activității interinstituționale în lupta împotriva traficului de persoane și prezentarea campaniei „Cunoaște-ți drepturile! Respectă-ți obligațiile!”, campanie finanțată din Fondul de Securitate internă, Componenta pentru cooperare Polițienească, de către ANITP. Pentru buna desfășurare a ședinței de lucru s-au încheiat 2 parteneriate (ANITP - Centrul regional Alba Iulia și Instituția Prefectului Sibiu) și s-au distribuit 25 materiale informative.

Măsura:

c) *Organizarea de conferințe la nivel național/internațional*

Seminarul cu tema „Împuternicirea Economică a Femeii și Reducerea Discriminării de Gen în Mediul de Afaceri”. Evenimentul s-a desfășurat sub Înaltul Patronaj al Casei Regale a României, conferit de către Alteța Sa Regală Prințesa Maria, prezentă la eveniment și în parteneriat cu Muzeul Municipiului București și Professional Women’s Network România, organizație relevantă pentru mediul de afaceri din perspectiva de gen, condusă de către doamna Virginia Oțel. Demersul s-a subscris în direcția promovării principiului egalității de șanse între femei și bărbați, ca valoare fundamentală a democrației sociale, în toate domeniile vieții publice: educație, sănătate, piața muncii, antreprenariat, leadership. Din perspectiva promovării antreprenoriatului feminin, seminarul și-a propus să aducă în atenție preocuparea Guvernului României privind instituirea unui mediu de afaceri durabil și competitiv pentru promovarea femeilor în afaceri și în poziții de conducere. La eveniment au

participat secretari de stat, președinți de companii, manageri de instituții publice și private, directori precum și alți actori relevanți pentru tema propusă.

Obiectiv operațional: Îmbunătățirea situației femeilor pe piața muncii

Măsura:

a) *Organizarea unei campanii de informare privind combaterea situațiilor de vulnerabilitate a femeilor pe piața muncii, inclusiv în cazul fetelor și femeilor cu dizabilități*

✓ ANES, în parteneriat cu Agenția Națională pentru Persoane cu Dizabilități (ANPD) și Asociația ActiveWatch, implementează, în perioada 1 Mai 2017 - 31 Octombrie 2019, proiectul „Justice has no gender”, finanțat de Comisia Europeană prin Directoratul General pentru Justiție și Consumatori. În anul 2018 s-a desfășurat faza pilot a proiectului, în care 77 elevi din 2 licee, (București și Ilfov), organizați în echipe, au participat la realizarea unor campanii de sensibilizare și promovare a egalității de șanse între femei și bărbați, adresate atât elevilor cât și cadrelor didactice din cele două licee, respectiv 2.500 de elevi și peste 100 de profesori.

✓ Pentru Inspecția muncii, în anul 2018, prevederile Legii nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, republicată, a reprezentat un obiectiv de control la un număr de 9.835 angajatori. Au fost aplicate 38 sancțiuni contravenționale, din care o amendă în valoare de 3.000 lei.

✓ La nivelul DGASPC Tulcea, funcționează Echipa Intersectorială Locală care a desfășurat activități de prevenire și combatere în situații de exploatare prin muncă. În acest sens, pentru situații de vulnerabilitate pe piața muncii s-au desfășurat următoarele activități:

- La data de 26.06.2018 - la Centrul de Plasament “Speranța” Tulcea, activitatea „Prevenirea exploatării prin muncă” (grup țintă: minori în clase terminale).

- La data de 19.10.2018 - la sediul I.P.J., D.A.P.S., D.G.A.S.P.C. Tulcea, activitatea „Prevenirea exploatării prin muncă” (cerșetorie etc.).

Măsura:

b) *Organizarea de campanii de promovare a importanței respectării principiului egalității de șanse între femei și bărbați în procesul de recrutare și ocupare, în domeniul public și privat*

✓ ANES a organizat, în perioada 7-11 mai 2018, în cadrul „Săptămânii Egalității de Șanse între Femei și Bărbați”, dezbateri în 10 licee din București în colaborare cu Inspectoratul Școlar General al Municipiului București și Professional Womens Network România (PWN). La aceste dezbateri au participat 540 elevi.

✓ ANES, în parteneriat cu Agenția Națională pentru Persoane cu Dizabilități și Asociația ActiveWatch, implementează, în perioada 1 Mai 2017 - 31 Octombrie 2019, Proiectul „Justice has no gender”, finanțat de Comisia Europeană prin Directoratul General pentru Justiție și Consumatori. În anul 2018 s-a desfășurat faza pilot a proiectului, în care 77 elevi din 2 licee, (București și Ilfov), organizați în echipe, au participat la realizarea unor campanii de sensibilizare și promovare a egalității de șanse între femei și bărbați, adresate atât elevilor cât și cadrelor didactice din cele două licee, respectiv 2.500 de elevi și peste 100 de profesori.

Obiectiv operațional: Concilierea vieții profesionale cu viața de familie și cea privată

Măsura:

b) Consolidarea și îmbunătățirea cadrului legislativ privind crearea unor mecanisme de sprijin a părinților și de asigurare a unui echilibru între viața de familie și cea profesională, implementare

În anul 2018, Ministerul Muncii și Justiției Sociale a inițiat 2 proiecte de acte normative de modificare și completare a OUG nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copilului și ce au fost adoptate prin ordonanțe de urgență ale Guvernului. Acestea sunt:

- OUG nr. 15/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative, prin care se elimină plata contribuției de asigurări sociale de sănătate, în perioada în care beneficiază de concediu pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani, respectiv 3 ani, în cazul copilului cu handicap, precum și de o indemnizație lunară dar și persoanele care, în ultimii 2 ani anteriori datei nașterii copilului, au realizat timp de cel puțin 12 luni venituri supuse impozitului.

- OUG nr. 81/2018 pentru modificarea OUG nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor. În luna martie 2018, a fost aprobată OUG nr.18/2018 privind adoptarea unor măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative, prin care au fost modificate și prevederi ale Codului Fiscal, în sensul eliminării veniturilor din drepturi de autor din categoria veniturilor din activități independente și reglementate separat la art.70 din Codul Fiscal. Ca urmare a acestor modificări, doar până la data de 22 martie 2018 inclusiv, veniturile din drepturile de proprietate intelectuală se iau în calcul la stabilirea drepturilor prevăzute de OUG nr.111/2010, cu modificările și completările ulterioare, ca fiind venituri din activități independente. Astfel, persoanele care au născut după 23 martie 2018 și care au realizat venituri din drepturi de proprietate intelectuală ar fi primit un quantum diminuat față de quantumul calculat pentru o persoană care a născut până la această dată. Mai mult, în condițiile în care părintele a realizat exclusiv venituri din drepturi de proprietate intelectuală, dreptul în sine la

indemnizație pentru creșterea copilului ar fi fost afectat, prin neluarea în calcul nu doar a veniturilor ci chiar a perioadei în care a fost realizat numai acest tip de venit, aceasta, după 23 martie 2018, nemaifiind perioadă de eligibilitate. Prin acest act normativ s-au modificat prevederile OUG nr.111/2010 privind concediul și indemnizația pentru creșterea copiilor, cu modificările și completările ulterioare, astfel încât să fie asigurat accesul neîngrădit al părinților la drepturile reglementate, prin corelarea textului normativ cu modificările aduse Codului Fiscal.

IV. PARTICIPAREA ECHILIBRATĂ LA DECIZIE

Obiectiv operațional: Creșterea nivelului de participare a femeilor la procesul de decizie

Măsura:

a) *Realizarea de analize privind participarea echilibrată a femeilor și a bărbaților în pozițiile de decizie din administrația publică centrală*

În anul 2018, au fost elaborate, în cadrul ANES, următoarele documente:

- 1 analiză cu titlul: „*Situația femeilor și a bărbaților în poziții de decizie în administrația publică centrală - 2017*”;
- 1 bază de date anuală cu femeile și bărbații în pozițiile de decizie în administrația publică centrală;
- 1 analiză cu titlul „*Poziționarea României în baza de date on-line a Institutului European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați privind echilibrul de gen în poziții de decizie în administrația publică centrală - Analiză comparativă 2016 - 2017*”.

V. ABORDAREA INTEGRATOARE DE GEN

Obiectiv operațional: Introducerea perspectivei de gen în politicile naționale

Măsura:

a) *Consolidarea și îmbunătățirea cadrului legislativ privind organizarea și funcționarea COJES-urilor*

În anul 2018 a fost adoptată Legea nr. 178 pentru modificarea și completarea Legii nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați. În ceea ce privește consolidarea și îmbunătățirea cadrului legislativ, precum și eficientizarea activității și cooperării mecanismului interinstituțional la nivel local, prin acest act normativ s-a inclus în componența COJES a unor instituții relevante pe plan local, respectiv DGASPC, ca autoritate executivă în plan teritorial și Consiliul județean, ca autoritate deliberative cu rol esențial în

coordonarea autorităților locale. Totodată, în urma stabilirii noii componențe a COJES-urilor, a fost stabilită și structura de conducere din cadrul acestora.

Măsura:

b) Implicarea activă a Comisiei naționale în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați (CONES) în implementarea și multiplicarea tuturor activităților din Strategie și Planul general de acțiuni

În anul 2018, ANES a organizat 2 reuniuni CONES, în datele 17 mai 2018 și 5 decembrie. Principalele discuții din cadrul reuniunilor s-au axat pe activitățile realizate de ANES precum și activitățile viitoare, în vederea realizării cu succes a obiectivelor propuse precum și activitățile desfășurate de membri CONES precum și următoarele acțiuni.

Măsura:

c) Capacitarea ONG-urilor de a se implica în formularea și promovarea de propuneri alternative la politicile publice inițiate de Guvern în domeniul bugetării de gen

Începând cu luna iunie 2018, ANES implementează în parteneriat cu Fundația Corona din Iași și Fundația Centrul de Mediere și Securitate Comunitară, proiectul cu titlul „Bugetarea pe bază de gen în politicile publice”, proiect finanțat prin Programul Operațional Capacitate Administrativă, Axa Prioritară Administrație publică și sistem judiciar eficient. Proiectul se derulează pe o perioadă de 16 luni având ca obiectiv general creșterea capacității ONG-urilor de a se implica în formularea și promovarea de propuneri alternative la politicile publice inițiate de Guvern în domeniul bugetării pe bază de gen, vizând alocarea corespunzătoare a resurselor financiare ținând cont de dimensiunea de gen. Proiectul își propune să contribuie în mod direct la dezvoltarea unor politici publice alternative acceptate de guvern și formulate de ONG-uri, care să promoveze inițiative cu privire la bugetarea pe bază de gen, influențând prin politici publice corespunzătoare, maniera în care bugetul este construit pentru a răspunde nevoilor diferențiate, cu impact asupra femeilor, bărbaților, fetelor și băieților.

Un număr de 60 de ONG-uri, reprezentate prin 80 de participanți prezenți la sesiunile de training organizate în cadrul proiectului, au beneficiat de asistență și sprijin calificat în formularea și elaborarea de politici publice alternative privind bugetarea pe baza de gen plecând de la situațiile concrete identificate la nivelul comunităților locale vizate de activitățile specifice fiecărei organizații.

C.3. ANALIZA SWOT A ACTIVITĂȚII DE IMPLEMENTARE A STRATEGIEI

PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Au fost înregistrate progrese în realizarea egalității între femei și bărbați prin dezvoltarea parteneriatelor între instituțiile responsabile de implementarea planului operațional, precum și prin implementarea proiectelor în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați. ➤ Promovarea și implementarea conceptului egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați prin dezvoltare de proiecte, organizarea campaniilor de informare și conștientizare. ➤ O parte din instituțiile implicate au transmis rapoarte în conformitate cu exigențele metodologiei de raportare. ➤ O parte din instituțiile care au raportat și-au atins obiectivele asumate din planul strategic. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ O serie de instituții nu au implementat măsurile din planul operațional, minimalizând importanța acestora. ➤ Unele instituții au raportat în alt format îngreunând activitatea de centralizare a datelor din rapoarte.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Posibilitatea accesării fondurilor europene /alte fonduri 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Imposibilitatea bugetării măsurilor din planul operațional.

C.4. PROPUNERE DE SOLUȚII PENTRU ELIMINAREA OBSTACOLELOR ȘI DIFICULTĂȚILOR LA IMPLEMENTAREA PLANULUI DE ACȚIUNE

- Informarea tuturor instituțiilor responsabile asupra obligației lor de a implementa planul operațional aferent strategiei;
- Responsabilizarea managerilor instituțiilor care sunt abilitați să implementeze planul operațional, în vederea implicării în acțiuni pentru domeniul egalității de șanse între femei și bărbați;
- Transmiterea procedurii de raportare și solicitare de către ANES a rapoartelor de monitorizare intermediare;
- Elaborarea unei baze de date cu persoanele desemnate din partea instituțiilor abilitate, care vor comunica în permanență cu ANES în ceea ce privește: stadiul de implementare a planului, rezultatele, indicatorii, problemele identificate etc;

- Creșterea numărului de întâlniri a responsabililor de implementarea planului operațional;
- Solicitarea raportărilor semestriale.